

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

NK-KS.431.1.25.2018.NG

Wrocław, dnia 4 kwietnia 2019 r.

Pani
Dobromiła Szachniewicz
Przewodnicząca
Rady Gminy Łagiewniki

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.), zwanej dalej k.p.a., art. 160 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 52 ze zm.) oraz imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 stycznia 2019 r. o symbolach: NK-KS.0030.3.2019.MGS oraz NK-KS.0030.4.2019.MGS zespół kontrolny z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Monika Grzywska-Świątek – starszy inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego) oraz Natalia Gonet – inspektor wojewódzki (członek zespołu) w dniach od 10 do 31 stycznia 2019 r. przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Radzie Gminy Łagiewniki z siedzibą przy ul. Jedności Narodowej 21, 58-210 Łagiewniki, której tematyka obejmowała przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków w okresie od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli oraz realizację zadania wyboru ławników w okresie od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli. Czynności kontrolne w siedzibie organu kontrolowanego przeprowadzono w dniach 10 i 11 stycznia 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o *Plan kontroli na I półrocze 2019 r.*, zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 13 grudnia 2018 r.

Kontrolę organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzono w zakresie: zgodności sposobu rejestracji i przechowywania skarg i wniosków z wymogami art. 254 k.p.a.; zgodności terminów przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków; analizy przebiegu załatwiania skarg i wniosków. Kontrolę organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych przeprowadzono zaś w zakresie: prawidłowości sporządzania i opublikowania ogłoszenia o rozpoczęciu naboru kandydatów na ławników; prawidłowości przeprowadzenia wyborów ławników przez gminę oraz prawidłowości wykonania obowiązków udostępnienia nieodpłatnie, w siedzibie Urzędu oraz na Biuletynie Urzędu karty zgłoszenia na ławnika.

Przewodniczącym Rady Gminy Łagiewniki, w okresie objętym kontrolą, był Pan Paweł Kondrakiewicz, wybrany uchwałą Nr I/1/14 Rady Gminy Łagiewniki z dnia 1 grudnia 2014 r.

w sprawie stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Łagiewniki oraz Pani Dobromiła Szachniewicz, wybrana uchwałą Nr I/1/18 Rady Gminy Łagiewniki z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Łagiewniki.

Podczas kontroli informacji udzielała oraz dokumenty udostępniała Pani Aneta Tyniec, zatrudniona na stanowisku inspektora ds. obsługi biura rady.

Wykonywanie zadań w przedmiocie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez kontrolowaną jednostkę oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wykonywanie zadań w przedmiocie realizacji zadania wyboru ławników oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stan faktyczny ustalono w oparciu o udostępnione w toku wykonywania czynności kontrolnych dokumenty; wyjaśnienia z dnia 11 lutego 2019 r. (data wpływu do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego – 28 lutego 2019 r.), podpisane przez Przewodniczącą Rady Gminy Łagiewniki – Panią Dobromiłę Szachniewicz, zwane dalej wyjaśnieniami z dnia 11 lutego, stanowiące odpowiedź na pismo, wystosowane w związku z prowadzonymi czynnościami kontrolnymi oraz w oparciu o poświadczony za zgodność z oryginałem dokumenty, przekazane przez Prezesa Sądu Rejonowego w Dzierżonowie pismem z dnia 6 lutego 2019 r. o sygn.: Dz. Prez. A-070-12/19 (data wpływu do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego – 11 lutego 2019 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 24-147, 154-176]

Powyższą ocenę uzasadniam następująco:

Tryb przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy Łagiewniki został formalnie określony w dziale XX uchwały Nr XXIII/117/12 Rady Gminy Łagiewniki z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie Statutu Gminy Łagiewniki.

[Dowód: akta kontroli str. 38-39, 121]

Wobec dokonanych w toku kontroli ustaleń stwierdzono, iż w Radzie Gminy Łagiewniki realizowana jest dyspozycja § 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46), zgodnie z którym *przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom*. Prowadzenie spraw z zakresu postępowań skargowych Rady Gminy Łagiewniki powierzono Pani Anecie Tyniec – inspektorowi ds. obsługi biura rady (pkt 15 zakresu obowiązków pracownika, podpisanego w dniu 1 października 2018 r. i 1 grudnia 2014 r.)

[Dowód: akta kontroli str. 42-45]

W wyniku kontroli ustalono, iż Przewodnicząca Rady Gminy Łagiewniki, w okresie objętym kontrolą, przyjmowała interesantów w każdą roboczą trzecią i czwartą środę miesiąca od 14:30 do 16:15, o czym zawiadamia stosowna wywieszka w siedzibie organu. Wiceprzewodniczący Marek Milewski przyjmował interesantów w każdą roboczą drugą środę miesiąca od godziny 10:00 do 11:00, zaś Wiceprzewodniczący Tomasz Roszak w każdy roboczy pierwszy wtorek od 12:00 do 13:00.

[Dowód: akta kontroli str. 122]

W widocznym miejscu w siedzibie organu znajduje się informacja o dniach i godzinach przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków, realizowany jest więc obowiązek, wynikający z art. 253 § 4 k.p.a. Mając na uwadze, iż Urząd Gminy Łagiewniki jest czynny w poniedziałki, wtorki i czwartki w godzinach od 7:30 do 15:30; w środy od 7:30 do 16:00, zaś w piątki od 7:30 do 15:00, należy stwierdzić, iż wyznaczone godziny przyjmowania interesantów nie są zgodne z art. 253 § 3 k.p.a., w myśl którego *dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy*. Należy zauważyć, że mimo iż w każdą roboczą trzecią i czwartą środę miesiąca skargi są przyjmowane do godziny 16:15, tak więc po godzinach pracy, to przywołany wyżej przepis wskazuje, iż skargi po godzinach pracy powinny być przyjmowane przynajmniej raz w tygodniu.

W toku czynności kontrolnych w siedzibie organu kontrolowanego przedłożono rejestr skarg i wniosków rozpatrywanych przez Radę Gminy Łagiewniki, który nie został oznaczony prawidłowym symbolem klasyfikacyjnym — „1510” – *Skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe)*.

[Dowód: akta kontroli str. 46-50]

Należy wskazać, iż w *Jednolitym rzeczowym wykazie akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki*, stanowiącym załącznik Nr 2 do Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.) *skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe)* sklasyfikowano pod symbolem 1510, a *skargi i wnioski przekazywane do załatwienia według właściwości* pod symbolem 1511. W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: *Informuję, że odręczny rejestr został oznaczony jako „Rejestr skarg” i nie nadano symbolu z JRWA 1510. Nadmieniam, że analogiczny rejestr jest prowadzony w urzędowym elektronicznym obiegu dokumentów z prawidłowym symbolem z JRWA 1510. Informuję, że oczywiście rejestr odręcznie pisany zostanie uzupełniony o symbol 1510.*

[Dowód: akta kontroli str. 173]

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż organ podjął działania naprawcze.

Czynności kontrolne wykazały, iż w Rejestrze skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio w 2016 r. pod poz. 2, 3 i 4 zarejestrowano wnioski, dotyczące rozliczenia funduszu sołeckiego. Powyższe wnioski nie są wnioskami, o których mowa w art. 241 k.p.a., kontrola wykazała ponadto, iż odpowiedzi na powyższe pisma udzielił Sekretarz Gminy z upoważnienia Wójta Gminy.

Również wniosek zewidencjonowany w Rejestrze pod poz. 1, stanowiący pismo Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z prośbą o podanie informacji, nie jest wnioskiem, o którym mowa w art. 241 k.p.a. Podobnie, skarga zarejestrowana pod poz. 2 w 2017 r. nie stanowi skargi w rozumieniu art. 227 k.p.a., albowiem jest to skarga na uchwałę Rady Gminy Łagiewniki, wniesiona na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i art. 54 § 1 oraz art. 200 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

[Dowód: akta kontroli str. 46, 58, 60, 63, 64, 66]

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zespół kontrolny zwrócił się z prośbą o wskazanie przyczyny ewidencjonowania opisanych wyżej pism w Rejestrze skarg i wniosków. W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż błędne zakwalifikowanie spraw było wynikiem omyłki.

[Dowód: akta kontroli str. 173]

Pomijając błędnie zewidencjonowane pisma, w prowadzonych Rejestrze skarg i wniosków w okresie objętym kontrolą zarejestrowano łącznie sześć rozpatrywanych skarg: cztery skargi w 2016 r., dwie w 2017 r. oraz dwie w 2018 r. Ponadto z informacji przedkontrolnych (data wpływu do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego: 4 stycznia 2019 r.) wynika, iż w 2017 roku zostały przekazane dwa wnioski według właściwości do innego organu, a w 2018 r. jeden wniosek.

Kontroli poddano wszystkie postępowania skargowe i wnioskowe.

[Dowód: akta kontroli str. 2, 3-7]

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że prowadzony rejestr generalnie ułatwia kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków, do czego zobowiązuje przepis art. 254 k.p.a., zgodnie z którym: *skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów, samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków.*

Kontrola wykazała jednakże, iż skargi na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Jażwinie zostały złożone przez trzech skarżących (daty wpływu do Rady Gminy Łagiewniki: 9 września 2016 r., 23 września 2016 r., 27 września 2016 r.), a w Rejestrze została jedynie odnotowana data wpływu 9 września 2016 r. Ponadto w przypadku skargi zarejestrowanej pod poz. 6 w 2016 r. kontrola wykazała, iż w Rejestrze nie została odnotowana data wpływu skargi, przekazanej pismem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 grudnia (data wpływu do Urzędu Gminy Łagiewniki: 23.12.2016 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 46, 47, 86, 93]

W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: *Informuję, że skarga zarejestrowana w rejestrze skarg i wniosków pod symbolem z JRWA nr BR.1510.5.2016 została złożona w tej samej sprawie przez trzech różnych skarżących, osoba zastępująca pracownika ds. obsługi biura rady, odnotowała datę wpływu pierwszej skargi i nie odnotowała w rejestrze skarg daty wpływu skarg przekazanych przez pozostałych dwóch skarżących. Jednocześnie informuję, że na skargach były odnotowane daty wpływu. Sprawa toczyła się równocześnie. Informuję, że daty w rejestrze zostaną uzupełnione. Ponadto w rejestrze skarg pod symbolem BR.1510.6.2016 została omyłkowo wpisana data z pisma – skargi zamiast data wpływu skargi do urzędu.*

[Dowód: akta kontroli str. 173]

Powyższe wyjaśnienia zostały uznane za przyczynę stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto w zakresie oznaczenia rubryk Rejestru skarg i wniosków oraz uzupełniania powyższych rubryk dokonano następujących ustaleń. W przypadku poz. 5 i 6 w 2016 r., 1, 2 i 3 w 2017 r., 1 i 2 w 2018 r. w rubryce „Data wpływu” wpisywana jest najpierw data i numer pisma wpływającego do organu, a na końcu data wpływu pisma do organu. Dla kontroli terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków (art. 254 k.p.a.) istotna jest data wpływu skargi/wniosku do organu.

[Dowód: akta kontroli str. 47-49]

Mając na uwadze powyższe, zespół kontrolny zwrócił się z prośbą o złożenie wyjaśnień w zakresie wpisywania w rubryce „Data wpływu” daty i numer pisma wpływającego do organu mimo, że powyższa rubryka nie przewiduje odnotowywania tych informacji. W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: *Informuję, że pracownik ds. obsługi biura rady przy skargach zarejestrowanych w rejestrze skarg i wniosków pod symbolem z JRWA nr Br.1510.5.2016, BR.1510.6.2016, Br.1510.1.2017, BR.1510.2.2017, BR.1510.3.2017, BR.1510.1.2018, BR.1510.2.2018 omyłkowo wpisywał datę z pism – skargi przychodzącej, rubryka tego nie przewiduje, więc nie ma potrzeby ich wpisywania.*

[Dowód: akta kontroli str. 173]

Powyższe wyjaśnienia uznano za przyczynę stwierdzonego uchybienia, jednocześnie ustalono, iż organ podjął działania naprawcze.

Ponadto stwierdzono uchybienie - ewidencjonując w rejestrze skarg i wniosków sprawę pod poz. 1 w 2018 r. rubrykę „Skarżący” uzupełniono wpisem: *CBA Centralne Biuro Antykorupcyjne*, mimo, że powyższy organ jedynie przekazał do Rady Gminy zanonimizowane zgłoszenie.

[Dowód: akta kontroli str. 49]

W przypadku sprawy zewidencjonowanej w rejestrze skarg i wniosków pod poz. 1 w 2018 r. ustalono, iż pod powyższą pozycją zarejestrowano pismo z 10 stycznia 2018 r. nr C-V-185/18/W Centralnego Biura Antykorupcyjnego przesyłające Przewodniczącemu Rady Gminy w Łagiewnikach zanonimizowane zgłoszenie w sprawie rzekomych nieprawidłowości w działaniach Kierownika Referatu Budownictwa w Gminie Łagiewniki. Ustalono, iż w powyższej sprawie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, a w dniu 25 stycznia 2018 r. Rada Gminy Łagiewniki podjęła uchwałę nr XXXIX/299/18 w sprawie rozpatrzenia skargi złożonej na Wójta Gminy Łagiewniki, którą przesłała wraz z załącznikami do Centralnego Biura Antykorupcyjnego pismem z 29 stycznia 2018 r. nr BR.1510.1.2018.

[Dowód: akta kontroli str. 113-120]

W toku kontroli kontrolerzy wystąpili do Rady Gminy Łagiewniki o złożenie wyjaśnień w zakresie: zakwalifikowania pisma Centralnego Biura Antykorupcyjnego jako skargi; uznania Centralnego Biura Antykorupcyjnego za skarżącego; podjęcia uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi i uznania skargi za bezzasadną. Rada Gminy Łagiewniki pismem z dnia 11 lutego złożyła następujące wyjaśnienia cyt.: (...) *zgodnie z § 102 ust. 2 Statutu Gminy Łagiewniki Przewodniczący Rady kwalifikuje pismo jako skargę. Skarga zarejestrowana w rejestrze skarg i wniosków pod symbolem z JWRA nr BR.1510.1.2018 została zakwalifikowana przez przewodniczącego podczas XXXIX sesji Rady Gminy Łagiewniki w dniu 25 stycznia 2018 r. Przewodniczący Rady Gminy odczytał skargę na Wójta Gminy Łagiewniki przesłaną z Centralnego Biura Antykorupcyjnego w dniu 18 stycznia 2018 r. Następnie poinformował, że w tym celu zwołał spotkanie z Wójtem oraz Kierownikiem referatu BGKMiD. Ze spotkania sporządzono protokół. Następnie Przewodniczący Rady Gminy zapoznał obecnych radnych z treścią ww. protokołu z załącznikami (...). Uchwała nr XXXIX/299/18 w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Łagiewniki. Głosowanie nad uchwałą (za bezzasadnością skargi): za: 9 przeciw: 0 wstrzymało się: 1 nieobecnych: 5 (...)*”.

[Dowód: akta kontroli str. 174-175]

Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z art. 223 § 1 k.p.a. Organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych - rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości. Jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ (art. 231 k.p.a.). Natomiast organ, do którego wpłynęła anonimowa skarga tzn. skarga nie zawierająca imienia, nazwiska oraz adresu wnoszącego, pozostawia anonimową skargę bez rozpoznania (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków - Dz. U. Nr 5, poz. 46). Anonimowa skarga nie może wszcząć postępowania skargowego albowiem brak danych dotyczących imienia, nazwiska oraz adresu uniemożliwia zrealizowanie obowiązków nałożonych przez ustawodawcę np. zawiadomienie skarżącego o sposobie załatwienia skargi (art. 237 § 3 k.p.a.). Pozostawienie anonimowej skargi bez rozpoznania nie stoi na przeszkodzie aby przeprowadzić czynności wyjaśniające i ustalić czy stawiane w skardze zarzuty potwierdzają się. Ponadto rada gminy posiada narzędzia umożliwiające zbadanie ewentualnych nieprawidłowości w działaniach wójta albowiem w myśl art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) jest organem stanowiącym i kontrolnym w gminie. Rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną (art. 18a ust 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Kontrola wykazała ponadto, iż skarga, zarejestrowana pod poz. 1 w 2017 r. została złożona w związku z zarzutami, dotyczącymi odmowy wydania zezwolenia na działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

[Dowód: akta kontroli str. 110-111]

W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: *Przewodniczący Rady zakwalifikował pismo jako skargę na działalność Wójta Gminy Łagiewniki i przekazał ją do rozpatrzenia.*

[Dowód: akta kontroli str. 174]

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 234 k.p.a.: w sprawie, w której toczy się postępowanie administracyjne skarga złożona przez stronę podlega rozpatrzeniu w toku postępowania, zgodnie z przepisami kodeksu. Ponadto zgodnie z zapisem art. 235 w zw. z art. 236 k.p.a.: skargę w sprawie, w której wydano decyzję ostateczną, uważa się zależnie od jej treści za żądanie wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo jej uchylenia lub zmiany, które może być uwzględnione, z zastrzeżeniem art. 16 § 1 zdanie drugie, zaś organem właściwym do rozpatrzenia skargi jest organ właściwy do wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo do jej uchylenia lub zmiany. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż organem właściwym do rozpatrzenia skargi był Wójt Gminy Łagiewniki a nie Rada Gminy.

W oparciu o akta skontrolowanych spraw ustalono, iż wszystkie skargi, które wpłynęły do kontrolowanego organu w okresie objętym kontrolą zostały załatwione, a do skarżącego wysyłano zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi zgodnie z art. 237 § 3 k.p.a. W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość i rzetelność zamieszczenia w treści zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi obligatoryjnych elementów wynikających z art. 238 § 1 k.p.a., w

myśl którego: *zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub, jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.* Kontrola wykazała, iż w przypadku postępowań o sygn.: BR.1510.6.2016, BR.1510.3.2017 oraz BR.1510.1.2018, zakończonych uznaniem wniesionej skargi za bezzasadną, w zawiadomieniu o sposobie załatwienia skargi nie zawarto ww. pouczenia.

[Dowód: akta kontroli str. 77, 102, 113]

W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż ww. brak obligatoryjnego elementu zawiadomienia o odmownym załatwieniu skargi był wynikiem przeoczenia.

[Dowód: akta kontroli str. 174]

W myśl przepisu art. 237 § 1 k.p.a. *organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.* Natomiast zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 237 § 4 k.p.a., o każdym przypadku niezałatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy, a od 1 czerwca 2017 r. – pouczając także o prawie do wniesienia ponaglenia (zmiana brzmienia art. 36 § 1 k.p.a. wprowadzona ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2017 r. poz. 935). Przy czym powyższy obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu (art. 36 k.p.a.). Analiza udostępnionych w trakcie kontroli dokumentów wykazała, że skarga, zarejestrowana pod poz. 1 w 2017 r., wpłynęła do Rady Gminy Łagiewniki w dniu 27 marca 2017 r., zaś zawiadomienie o załatwieniu skargi zostało przekazane pismem z dnia 28 kwietnia 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 107, 110]

W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: *Informuję, że skarga wpłynęła 27 marca 2017 r. i została rozpatrzona w terminie miesiąca, ponieważ na posiedzeniu organu stanowiącego zatwierdzonego harmonogramem pracy Rady Gminy Łagiewniki w dniu 27 kwietnia 2017 r. podjęto uchwałę nr XXXI/232/17 Rady Gminy Łagiewniki w sprawie rozpatrzenia skargi złożonej na działalność Wójta Gminy Łagiewniki. 28 kwietnia 2017 r. została wysłana odpowiedź wraz z uchwałą do skarżącego.*

[Dowód: akta kontroli str. 174]

Powyższe wyjaśnienia nie zostały uwzględnione. Zauważyć należy, że przez załatwienie skargi należy uznać zawiadomienie skarżącego o sposobie jej załatwienia. Z uwagi na powyższe nowy termin załatwienia sprawy powinien być wyznaczony z uwzględnieniem czasu niezbędnego na przygotowanie zawiadomienia, po podjęciu przez Radę uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi.

Zgodnie z art. 231 k.p.a.: *Jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając o tym równocześnie skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ.* Kontrola wykazała, iż skarga o sygn.: BR.1511.1.2017 (data wpływu do Rady Gminy: 30 stycznia 2017 r.) została przekazana do Wójta Gminy Łagiewniki po upływie 7 dni od daty wpływu do Rady Gminy Łagiewniki (pismem z dnia 8 lutego 2017 r., zgodnie z wyjaśnieniami z dnia 11 lutego - w piśmie wystąpiła omyłka pisarska, wskazano, że przekazywana jest skarga z dnia 13 grudnia 2016 r.)

[Dowód: akta kontroli str. 68]

W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: *Informuję, że skarga zarejestrowana pod symbolem z JRWA nr BR.1511.1.2017 została przekazana Wójtowi Gminy Łagiewniki do załatwienia wg właściwości. Wojewoda Dolnośląski ZP-ZS.1411.23.2016.AW przekazał skargę zarejestrowaną pod symbolem z JRWA nr BR.1510.6.2016. (...) Skarga była rozpatrywana na komisji w dniu 16.01.2017 r. oraz 08.02.2017 r. W międzyczasie wpłynęło kolejne pismo Wojewody Dolnośląskiego w dniu 30.01.2017 r. zarejestrowane pod symbolem z JRWA nr BR.1510.6.2016 ze skargą Pani M.G., która złożyła kolejne pismo – skargę na psychologa (...), zarzucając jej brak pomocy i działania na szkodę Skarżącej. Dopiero podczas posiedzenia komisji rewizyjnej i wyjaśnień jakie uzyskano od Kierownika GOPS okazało się, że psycholog (...), na którą jest również skarga, nie jest pracownikiem GOPS-u, co Pani M.G. mylnie kwalifikowała. (...) Wobec powyższego treść tej skargi została przekazana wg właściwości do Wójta Gminy Łagiewniki. Ponadto w piśmie przekazującym wg właściwości omyłkowo podano datę pisma Wojewody Dolnośląskiego z 13 grudnia 2016 r. zamiast z 30 stycznia 2017 r.*

[Dowód: akta kontroli str. 171]

Powyższe wyjaśnienia zostały uznane za przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości.

Czynności kontrolne wykazały ponadto, iż przekazane pismo o sygn.: BR.1511.2.2017 dotyczyło zatwierdzenia sprawozdania finansowego, a pismo o sygn.: BR.1511.1.2018 było wnioskiem w sprawie przyznania zapomogi finansowej.

[Dowód: akta kontroli str. 57, 59]

Zgodnie z art. 241 k.p.a.: *Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności.* Mając na uwadze powyższe zespół kontrolny zwrócił się z prośbą o wskazanie przesłanek zakwalifikowania powyższych pism pod symbolem: 1511. W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż błędna kwalifikacja spraw była wynikiem omyłki.

[Dowód: akta kontroli str. 176]

Organizacja wyborów ławników do sądów powszechnych:

W wyniku kontroli ustalono, iż na stronie BIP Urzędu Gminy Łagiewniki nie udostępniono *informacji w sprawie wyborów na ławników do Sądu Rejonowego na kadencję 2016 - 2019 oraz wzoru karty zgłoszenia kandydata na ławnika.*

[dowód: akta kontroli str. 176]

Z wyjaśnień z dnia 11 lutego wynika, iż wzór kandydata na ławnika został udostępniony nieodpłatnie w sekretariacie Urzędu Gminy Łagiewniki.

[dowód: akta kontroli str. 176]

Należy wskazać, iż powyższe jest zgodne z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w *sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia* (Dz.U. Nr 121, poz. 693), w myśl którego *wzór karty udostępnia się nieodpłatnie w siedzibach organów gminy.* Należy wskazać, iż w trakcie czynności kontrolnych nie został udostępniony kontrolerom *wzór karty zgłoszenia kandydata na ławnika*, tak więc nie można było ocenić jego zgodności ze *wzorem*, określonym w drodze załącznika do rozporządzenia w *sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia.*

Kandydatów na ławników zgłaszały podmioty, o których mowa w art. 162 § 1 ustawy o ustroju sądów powszechnych. W wyniku kontroli ustalono, iż zgłoszenia kandydatów dokonywano na *karcie zgłoszenia kandydata na ławnika*, zgodnej z obowiązującym wzorem.

[Dowód: akta kontroli str. 155-156, 164-165]

Jednocześnie ustalono, iż *zgłoszenia* zawierały wszystkie elementy formalne, wskazane w obowiązującym *wzorze karty zgłoszenia kandydata na ławnika* oraz do każdego zgłoszenia dołączono dokumenty, o których mowa w art. 162 § 2-4 ustawy o ustroju sądów powszechnych. Jednakże w przypadku kandydata na ławnika – Pani R.W. stwierdzono, iż w przekazanych przez Prezesa Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie dokumentach brakowało zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania przez wskazaną w zaświadczeniu osobę (kandydata na ławnika) funkcji ławnika, mimo że w myśl art. 162 § 2 pkt 4 ustawy o ustroju sądów powszechnych do zgłoszenia kandydata na ławnika dołącza się m.in. *zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej* (Dz.U. poz. 2217), *stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania funkcji ławnika.*

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż dokumenty, o których mowa w § 2 pkt 1-4 ustawy o ustroju sądów powszechnych zostały opatrzone datami, o których mowa w art. 162 § 5 ustawy o ustroju sądów powszechnych. Ustalono również, iż zgłoszenia kandydatów na ławników dokonano w terminie zgodnym z przepisem art. 162 § 1 ustawy o ustroju sądów powszechnych, tj. w terminie do dnia 30 czerwca 2015 r.

Kontrola wykazała, iż Rada Gminy Łagiewniki, przed wyborem ławników, zasięgnęła opinii Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu o każdym ze zgłoszonych kandydatów, zgodnie z przepisem art. 162 § 9 ustawy o ustroju sądów powszechnych. Niemniej

jednak czynności kontrolne wykazały uchybienie przy uzyskiwaniu przez organ kontrolowany od Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu informacji o kandydacie na ławnika, bowiem kontrola wykazała, iż wniosek o udzielenie informacji o trzech kandydatach na ławnika (wysłano jedno zbiorcze pismo z dnia 3 sierpnia 2015 r. - BR.533.1.2015, dotyczące trzech kandydatów), skierowany do Komendy Wojewódzkiej we Wrocławiu, nie zawierał *miejsca urodzenia każdego z pięciu kandydatów*.

[Dowód: akta kontroli str. 141-142]

Natomiast w myśl § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie *sporządzania informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego* (Dz.U. z 2012 r. poz. 332), obowiązującego w dniu sporządzenia przedmiotowej informacji, *prezes sądu wskazuje we wniosku o udzielenie informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego, skierowanym do komendanta Policji albo Komendanta Stołecznego Policji, dane osobowe kandydata: imię (imiona) i nazwisko, nazwisko rodowe, imiona rodziców wraz z nazwiskiem rodowym matki, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL*. W wyjaśnieniach z dnia 11 lutego wskazano, iż cyt.: (...) *osoba zastępująca pracownika ds. obsługi biura rady w wykazie skierowanym do Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu nie zawierała rubryki z „miejscem urodzenia” poprzez przeoczenie*.

[Dowód: akta kontroli str. 176]

Powyższe wyjaśnienia zostały uznane za przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości. Podkreślenia ponadto wymaga, iż przedmiotowe rozporządzenie w *sprawie sporządzania informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego* zostało uchylone z dniem 1 stycznia 2016 r.

W wyniku kontroli ustalono, iż Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu poinformował organ kontrolowany o tym, czy wymienieni kandydaci na ławników figurują w policyjnych systemach informatycznych.

[Dowód: akta kontroli str. 138]

W wyniku kontroli ustalono, iż Rada Gminy Łagiewniki, przed wyborem ławników, powołała, zgodnie z art. 163 § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, zespół, który przedstawił swoją opinię o zgłoszonych kandydatach.

[Dowód: akta kontroli str. 144]

Ponadto czynności kontrolne wykazały, iż Rada Gminy Łagiewniki dokonała wyboru ławników w drodze uchwał, w terminie określonym w przepisie art. 163 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustalono, iż organ kontrolowany przesłał prezesowi właściwego sądu uchwałę w sprawie wyboru ławników wraz z listą wybranych ławników oraz z większością dokumentów, o których mowa w art. 162 § 2-4 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych w terminie, o którym mowa w przepisie art. 164 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

[Dowód: akta kontroli str. 129-132]

Kontrola wykazała, iż postępowanie z kartą oraz dokumentami, o których mowa w art. 162 § 2-4 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych było zgodne z § 5 ust. 1 i 2 ww. *rozporządzenia w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia*.

[Dowód: akta kontroli str. 124]

Z protokołu przyjęcia w dniu 10 stycznia 2019 r. ustnych wyjaśnień od Pani Anety Tyniec wynika, iż w Gminie Łagiewniki nie było uzupełniających wyborów ławników na kadencję 2016 – 2019. Ponadto, do dnia rozpoczęcia kontroli do Rady Gminy nie wpłynęło pismo Prezesa Sądu Okręgowego w sprawie wyboru ławników na kadencję 2020-2023.

[Dowód: akta kontroli str. 123]

Mając na uwadze powyższe ustalenia kontroli, należy podjąć następujące działania celem wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w ramach realizowanych zadań:

1. Dostosować godziny przyjęć obywateli w sprawie skarg i wniosków do wymogów art. 253 § 3 k.p.a., według którego *dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy;*
2. Prowadzić rejestr skarg i wniosków zgodnie z przepisem art. 254 k.p.a., w myśl którego *skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków;*
3. Zwrócić szczególną uwagę na prawidłową kwalifikację pism, wpływających do organu;
4. Każdorazowo analizować treść skargi w celu ustalenia organu właściwego z uwzględnieniem art. 236 k.p.a.;
5. W zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi pouczać skarżącego o treści art. 239 k.p.a.;
6. W każdym przypadku przekroczenia terminu, o którym mowa w art. 237 § 1 k.p.a., stosować sygnalizację wskazującą przyczyny zwłoki, prawidłowo wskazywać nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczać o prawie do wniesienia ponaglenia w myśl art. 237 § 4 k.p.a. w zw. z art. 36 k.p.a.;
7. Przekazując skargę właściwemu organowi, zapewnić, aby przekazanie nastąpiło niezwłocznie, nie później niż w terminie siedmiu dni;
8. Rzetelnie sprawdzać kompletność dokumentów, dołączanych do zgłoszenia kandydata na ławnika.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej wnoszę o poinformowanie o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia działań, w terminie do dnia 29 kwietnia 2019 r.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak